

Ewa Żak
Radna Województwa Śląskiego

Pewel Wielka 29.03.2019 r.

Szanowna Pani Dyrektor wraz z Gronem Pedagogicznym i Radą Rodziców,
Drodzy Uczniowie, Znamienici Goście,
Szanowne Panie i Panowie.

Bardzo dziękuję za zaproszenie na dzisiejszą uroczystość upamiętniającą życie i dorobek patronki Waszej szkoły - Eugenii Chrzanowicz.

Bardzo dobrego i mądrego człowieka, pedagoga, wychowawcy dzieci i młodzieży oraz długoletniego Kierownika Szkoły w Pewli Wielkiej - Adamkach.

Patronka tej szkoły urodziła się 5 października 1895 roku w Nowym Sączu gdzie ukończyła szkołę podstawową. Swoją edukację kontynuowała w Seminarium Żeńskim Sióstr Benedyktyn w Przemyślu, które ukończyła w przededniu wybuchu I Wojny Światowej, w roku 1914. Pracę w zawodzie nauczyciela rozpoczęła już w trakcie zmagani wojennych w 1915 roku. Najpierw w Szkole Podstawowej w Jeleśni, a następnie w Przyborowie. Od 1936 roku aż do swojego przejścia na emeryturę w roku 1970 była związana ze szkołą Podstawową w Pewli Wielkiej. Pięćdziesiąt pięć lat pracy zawodowej Pani Eugenii Chrzanowicz to nie tylko realizowanie powołania nauczycielskiego. To także praca organiczna polegająca na jej aktywnym włączaniu się w życie wsi. Inicjowała życie kulturalne i oświatowe lokalnej społeczności. W odrodzonym Państwie Polskim budziła patriotyzm. Zakładała kółka teatralne, uczyła młode gospodynie robótek na drutach, haftu, dbałości o higienę, szerzyła oświatę zdrowotną. Wiedząc jak ważny dla wsi jest jej rozwój gospodarczy szerzyła oświatę rolniczą, starając się aktywizować naturalny wśród mieszkańców zmysł gospodarczy.

W swojej szkole przetrwała niezwykle ciężki okres II Wojny Światowej i niemieckiej okupacji. Sama uczyła dozwolonych przez okupanta przedmiotów, a ponadto na tajnych kompletach uczyła historii i geografii. W czasie okupacji w niektórych latach przez tajne komplety przewijała się ponad setka dzieci rocznie.

Po przejściu frontu już w kwietniu 1945 roku uruchamia szkołę i zaczyna uczyć najmłodsze dzieci na poziomi klas I-IV. Jesienią 1945 r. uruchamia kursy dokształcające dla młodzieży starszej na poziomi VII klasy i tym samym otwiera im drogę do dalszego kształcenia. Pracuje sama aż do roku 1948 kiedy do szkoły przychodzi nowa nauczycielka. Razem organizują kursy dla analfabetów, dorosłych i dzieci. Także po wojnie kontynuuje swoją pracę organiczną. Zakłada bibliotekę szkolną, zabiega o budowę nowej szkoły w miejsce zniszczonej przez wojnę. Zabiega o elektryfikację wsi i budowę przystanku kolejowego. We wszystkie te działania wciąga mieszkańców. Dzięki tym wspólnym działaniom udaje się zebrać pieniądze i wybudować nową szkołę, która rozpoczęła swoją działalność w roku 1960.

Pani Chrzanowicz jeszcze przez 7 lat pełniła obowiązki dyrektora swojej szkoły aż do roku 1970 kiedy to w wieku 75 lat przeszła na emeryturę.

www.slaskie.pl
40 - 037 Katowice, ul. J. Ligonia 46
tel.+48 (32) 20 78 273, fax +48 (32) 20 78 274
e.zak@slaskie.pl